

Ako sa vyvíja predstava Boha v závislosti na kognitívnom¹ vývoji jedinca

(Teória psychológov Osera a Gmundera)

Príbeh:

Pavol je mladý absolvent lekárskej fakulty. Pred niekoľkými dňami zložil záverečné skúšky. Chystá sa pracovať v súkromnej ambulancii, ktorej prevzatie má dohodnuté so svojim strýkom. Má priateľku, chystajú svadbu. Rodičia mu zaplatili ako darček k promóciám Leteckú cestu do Anglicka.

Po hodine letu hlási kapitán lietadla, že na jednom motore je porucha a druhý taktiež nie je celkom v poriadku. Lietadlo rýchlo klesá. Letušky organizujú bezpečnostné opatrenia – rozdávať plynové masky, plávacie vesty, ... V prvých okamžikoch sa cestujúcich zmocní panika – kričia. O chvíľu nato však nastáva hrobové ticho. Lietadlo sa rúti veľkou rýchlosťou k zemi.

Pavlovi preletí hlavou celý jeho život. „Je to koniec“ – hovorí si. V tejto situácii začína myslieť na Boha a modlí sa. Sľubuje, že ak sa zachráni, venuje celý svoj život ľuďom v treťom svete. A pokiaľ jeho priateľka tam nebude chcieť ísť s ním, nevezme si ju. Sľubuje, že sa vzdá súkromnej praxe a veľkých príjmov, ktoré táto prax prináša.

Lietadlo sa zrúti na jednom poli a ako zázrakom, Pavol patrí medzi tých, čo prežili. Keď sa uzdraví zo všetkých zranení, absolvuje všetky potrebné procedúry, prevezme po svojom strýkovi výnosnú prax. Vynára sa mu však myšlienka na sľub, ktorý dal Bohu. A nevie, ako sa rozhodnúť.

Otázky:

- 1) Má Pavol dodržať svoj sľub? Prečo áno a prečo nie?
- 2) Musí človek dodržiavať sľuby, ktoré dal Bohu? Prečo áno a prečo nie?
- 3) Myslíte si, že všeobecne človek má voči Bohu povinnosť, niečo robiť, či nerobiť? Prečo áno, prečo nie?
- 4) Vôbec, čo je pre tento svet dôležitejšie: človek, alebo Boh? (Ak človek, akú rolu tu potom hrá Boh? Ak Boh, akú rolu tu potom hrá človek?)

Pokračovanie príbehu:

Krátko na to sa Pavlovi stane ťažká dopravná nehoda, ktorú sám zaviniť.

Otázky:

- 5) Má táto havária niečo spoločné s tým, že Pavol nesplnil svoj sľub voči Bohu?

Pokračovanie príbehu:

Pavol sa rozhodol, že prevezme súkromnú prax a že každý mesiac bude jednu desatinu svojho príjmu zasielať na prevádzku nemocnice niekde v Afrike.

Otázky:

- 6) Domnievate sa, že týmto rozhodnutím Pavol predsa len zadosťučinil svojmu pôvodnému sľubu?

---

¹ Kognitívny – majúci poznávací význam

Charakteristiky jednotlivých stupňov

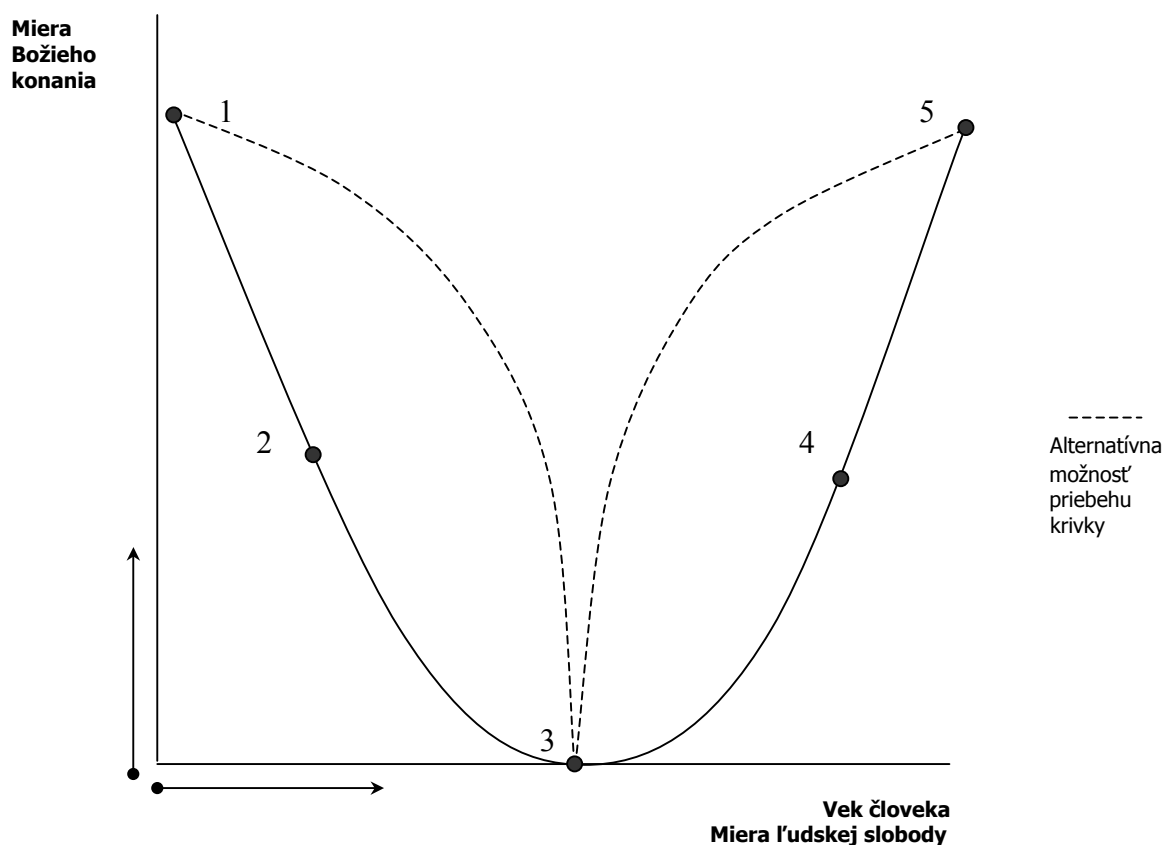
STUPEŇ 1 – **Boh je aktívny, človek reaguje.** (predškolský, prípadne mladší školský vek)

STUPEŇ 2 – **Boh je aktívny, človek však taktiež. Môže Boha ovplyvniť svojou aktivitou.** (názor typický pre pubertálne obdobie, avšak zastúpené aj vo všetkých neskorších vekových kategóriách.)

STUPEŇ 3 (ateistický/deistický) – **Človek zvláda svoj život bez Boha.** (názor typický pre mladú dospelosť, je zastúpený aj v neskorších vekových kategóriách.)

STUPEŇ 4 – **Človek jedná v súlade s Bohom.** (názor typický okolo veku 50 rokov. Objavuje sa tiež u dvadsaťročných.)

STUPEŇ 5 – **Úplná prepojenosť človeka s Bohom.** (Vyskytuje sa výnimočne.)

Proces vývoja postupuje od jedného stupňa k druhému následne:

Od „Boh pôsobí“, cez „Boh to pôsobí, ak ja“ a „Boh robí to a ja ono“ ku „človek robí to, pretože existuje Boh“ až nakoniec „človek jedná a skrze neho jedná Boh a Boh jedná skrze to, že človek jedná.“

V ktorom vývojovom stupni sa momentálne nachádzate?

Ktorý vývojový stupeň je podľa Vás cieľom, ku ktorému máme vo svojom živote viery dospieť?

(1 / 2 / 3 / 4 / 5)